

בעזהש"ת

גליון
**דרך
אמונה**

פנינים יקרים על פרשת השבוע
מלוקט משיחותיו של
הרה"צ רבי
מאיר איתמר רוזנבוים
שליט"א

ראש השנה

גליון תק"ג

לשמיעת השיעורים בכל שבוע
על הטלפון נא להתקשר
למערכת 'דרך אמונה'

בארה"ב 718.298.3717 ולדקיש¹

בארץ ישראל (מספר טעל. חדש) 079.704.0017 ולדקיש¹

בענגלאנד (מספר טעל. חדש) 03.33015.0717 ולדקיש¹

מכון 'דרך אמונה'

הרוצה לקבל את הגליון בכל שבוע באימייל

נא לשלוח אימייל לאדרעסס 3875060@gmail.com

ולכתוב שם המבקש ואימייל אדרעסס שלו. ואי"ה נوسیפו לרשימת המקבלים

להארות והערות יכולים להתקשר לאחד ממספרי הטעלפון של מערכת דרך אמונה הנ"ל

ולהשאיר הודעה על מספר 9 ובלי"נ נתקשר בחזרה אי"ה

ראש השנה

ערב ראש השנה

אמירת תהלים בערב ר"ה בשמחת הנפש * אין נפילת אפים בערב ר"ה כדי להורות על תשובה בשמחה * ביום האחרון אפשר לתקן כל השנה * ברגעים האחרונים אפשר להעלות את כל השנה * השחזת סכינים בערב ראש השנה

ראש השנה

שורש הטובה והשמחה לכל השנה * השי"ת נוהג עמנו כשעשוע האב * משיג שערי קדושה כפי ערך שערי טומאה * כל אחד יוצא ממאסרו * יבטח בה' שיצא דינו ברחמים * באשר הוא שם * מבקשים להתברך בכל טוב למען כבוד שמו ית"ש * אין לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים * האומר "זכור אזכרנו עוד" הקב"ה אומר "רחם ארחמנו עוד" * הנסיעה מתוך הבכיה * למעני ולמעני אעשה * בשברון לב נשברים כל המחיצות והקטרוגים * בני ישראל מבקשים מהשי"ת שיתן לנו בהקפה * שנה טובה שהיא מתוקה * זכרון האבות רק לטובה ולא לרעה * להאמין שהכל * הוא לטובה * היראה משקיט את הדין

תשובה

תיקוני תשובה * החוטא להשקיט תאוותו ג"כ בידו לעשות תשובה * הקב"ה יושב ומצפה יותר מאב לבנו ואשה לבעלה * כל ענין התשובה הוא בקבלה על להבא * תשובה בשעה מועטת * ברגע אחת בתשובה יכול להגיע למדריגה גדולה

מחילת עוונות

סלחן ומחלן - אפי' אם חטא פעמים הרבה וחזר בתשובה * המוחל ומוותר לאחרים הקב"ה מוחל ומוותר גם לו * מגודל החורבן נחשבים כל העבירות כשוגגים * מליצה ישרה על בני ישראל שקיבלו התורה

תפילה

להתפלל איש על חבירו * תפילת הציבור * תקנו להתפלל ולא להוסיף בלימוד * ע"י הדיבור ימליכו את הקב"ה * אפשר לבקש כל טוב כדי שתתרכה כבוד שמים * המבקש גשמית כדי שיוכל לעבוד את ה' אין עליו קטרוג

תקיעת שופר

החוזה מלובלין תקע חביתין מלאים דינרי זהב * התקיעות של הרה"ק מבארדיטשוב * קול דממה דקה ישמע * כוונת תקיעת שופר * ביטול הדינים בטבילה קודם התקיעות * הקב"ה קרוב ואינו מעיד לרעה * תוכחה ממתיק הדינים כשופר

ערב ראש השנה

להראות שאין צריך ליפול על פניו,
אלא לעמוד באהבה ובשמחה לפני
המקום.

ביום האחרון אפשר לתקן כל השנה

איתא בחסד לאברהם (לר"ה)
דמצינו בגמרא (ראש השנה
ב, ב) שאצל מלך יום אחד בשנה
חשוב שנה, וכן בסוף השנה, וכן
הוא בבעל תשובה למעלה אצל
מלך מלכי המלכים הקב"ה, אף
שלא היה עבד את השי"ת בכל
ימות השנה, רק בסוף השנה
עלתה במחשבתו ושם אל לבו
לעשות רצון ה' יתברך, נחשב לו
יום האחרון כשנה שלימה.

הרי לנו גודל רחמי וחסדי הקב"ה
עלינו, שאפילו אם האדם
אשר הלך כל השנה בדרכי ה',
ואפילו בחודש אלול כאשר קול
דודי דופק לא מתעורר מתרדמתו,
אבל אם ביום האחרון של השנה
דהיינו ערב ראש השנה,
מתעורר בקרבו ברגשי חרטה
ותשובה, תיקן את כל השנה.

אמירת תהלים בערב ר"ה בשמחת
הנפש

הרה"ק בעל צמח צדק
מליובאוויטש זי"ע

אמר (מובא בספר השיחות שנת תש"ה, ערב
ר"ה אות ד') כי בערב ראש השנה
צריך האדם לנצל את הזמן
לאמירת תהלים מעומקא דליבא,
אבל האמירה צריכה להיות מתוך
שמחת הנפש, כי החיילים
הלוחמים למען המלך אומרים
שאין כובשים עיר בדמעות, אלא
'מיט א מארטיש' (בניגון של שמחה).

אין נפיצת אפים בערב ר"ה כדי
להודות על תשובה בשמחה

בענין זה שעושים תשובה מתוך
שמחה, כתב דבר נפלא
הרה"ק המגיד מקאזניץ זי"ע
בעבודת ישראל (פ' נצבים) כי
התשובה צריכה להיות מתוך
שמחה ובטחון בחסד הבורא ב"ה
כי לא ימוש ה' את עמו, ולכן
אפשר לומר שזהו הטעם שאין
אומרים תחנון בערב ראש השנה,

ברגעים האחרונים אפשר להעלות את
כל השנה

כ"ק אאזמו"ר מקרעטשניף זי"ע ה' אומר שמהאי טעמא גם בתפלה אחרונה במנחה של ערב ראש השנה מתפללים תפילת 'ברך עלינו ה' אלקינו את השנה הזאת' וכו', כי גם אלף הרגעים האחרונים נקראים 'שנה', ויתכן להעלות בהם את כל השנה מראש ועד סוף.

השיחות סכינים בערב ראש השנה

בכתבי הגה"צ ר' חכם צבי הלברשטאם זצ"ל (מובא בספר החיים) מסופר, שפעם אחת חל ראש השנה ביום שני בשבוע, ובשבת שלפניו כבר נתקבצו ונתאספו קהל חסידים שהקדימו ובאו לצאנו, לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו.

ובעת שערך הרה"ק מצאנו זי"ע את שולחנו המהור, והתחיל לחתוך ולפרוס את החלות, ולא נחתך כראוי, מחמת שהסכין לא היה מושחו כראוי, התרעם הרה"ק בקפידא על הגבאים על שלא נתנו לב לכך. ואחד מהאורחים בשמעו

זאת, גמר בדעתו שמיד אחר שבת קודש ישחיו את הסכינים יפה, ואכן ביום ראשון ראש השנה השחיו את הסכינים כהוגן, ובליל ראש השנה כשפרס הרה"ק את החלות הרים קול ושאל: מי השחיו את הסכינים?! והאורה שהשחיו את הסכין פחד לפצות פיו, בחששו אולי מקפיד עליו, אז צעק הרה"ק מצאנו בלשון קדשו: מי שהשחיו את הסכין יתברך במאה ועשרים שנה! והאיש בשמעו זאת ניגש אצלו ואמר: רבי, אינני מוותר אפילו על יום אחד פחות ממאה ועשרים שנים, והרה"ק נענע לו בראשו, וכך היה שנתמלאו שנותיו מיום ליום מאה ועשרים שנה.

ביום האחרון לפני פטירתו נאבק במכות נאמנות עם גוי שמן ורחב כתפיים ברחוב העיר... ושאלוהו אם אינו מפחד מהגוי?! ענה בבטחה: איני מפחד כלום, מפני שיש לי עוד יום אחד לחיות! וכן היה.

ומציין שם שהרה"ק מהר"י הורוויץ זצ"ל מדזיקוב הכיר אותו יהודי.

ראש השנה

שורש הטובה והשמחה לכל השנה

השי"ת נוהג עמנו כשעשוע האב

בספר תורת אמת (לובלין - לר"ה)
כתב, בתפילת ראש השנה
מזכירים הפסוק "הבן יקיר לי
אפרים אם ילד שעשועים" וגו',
וכן נאמר בהפטרה, ויש להבין
היכן נרמז בפסוק זה ענין הנוגע
לראש השנה?! ותירץ כי בראש
השנה השי"ת נוהג עמנו כמו האב
המשתעשע עם הילד הקטן,
שאביו משתעשע עמו אפילו
שבאותו הזמן עדיין אין בילד הקטן
שום התגלות מידות ושכל, שהם
נסתרים ונעלמים בפנימיות שבו,
ורק אחר כך כשיגדל יהיו יוצאים
לפועל, וכמו כן בראש השנה נכנס
בנו התעוררות הקדושה בפנימיות
בתעלומות הלב, מה שאח"כ
במשך השנה יהיה יוצא לפועל
בהתגלות, וע"כ "המו מעי לו רחם
ארחמנו נאום ה'".

משיג שיערי קדושה כפי ערך שיערי
טומאה

בספר אהלי שם מביא בשם
הרה"ק ר' אברהם

הרה"ק ר' משה מקאזניץ זי"ע
בספרו דעת משה (לר"ה)
כתב דברים נפלאים בגודל
מעלת יום ראש השנה: הגם
שהוא יום הדין, מכל מקום נמשך
ממנו קדושה וטהרה על כל ימות
השנה, מחמת שהוא ראשית
וכללות השנה, והגם שהוא יום
הדין, מכל מקום יום קדוש וטהור
הוא, ובודאי יש בו שמחה גדולה
מחמת ההשפעות ברוחניות
ובגשמיות הנמשכות לכל ימות
השנה.

ומספר בענין זה על אביו הרה"ק
המגיד מקאזניץ זי"ע:
וזכרני כד הוינא טליא הייתי תמיד
מתמיה עצמי על כבוד הרה"ק
אאמו"ר זצלה"ה שבראש השנה
היה שמח מאוד, ולכאורה ביום
ההוא לשמחה מה זו עושה?!
אמנם הוא הדבר אשר דברנו,
מחמת שהוא ראשית השנה, יורד
בו קדושה וטהרה וכל טוב לכל
ימות השנה.

מסטרעטין זי"ע, לפרש בפיוט שאומרים בראש השנה 'שבותינו ממרחק עלות להר קדשו', הענין הוא, כי יש חמשים שערי קדושה ולהיפך חמשים שערי טומאה, ולפי ערך המרחק שאדם עומד בתוך שערי הטומאה ר"ל, הרי בעשותו תשובה עולה עד כנגד אותו שער בשערי קדושה, כי זה לעומת זה עשה אלקים.

כל אחד יוצא ממאסרו

בשיח שרפי קודש (ערב ר"ה אות טו) מביא בשם הרה"ק החידושי הרי"ם מגור זי"ע, דאמרו חז"ל (ראש השנה יא, א) שבראש השנה יצא יוסף מבית האסורים, הרמוז בזה הוא, 'יוסף' הוא הנקודה הפנימית של כל איש ישראל, והיינו שבראש השנה יוצא כל אחד מישראל ממאסרו, כי כל השנה הוא משוקע במאסרו, ואילו בראש השנה יוצא בנקל ממנה.

יבטח בה' שיצא דינו ברחמים

בספר תורת אבות (לר"ה אות ז) מביא בשם הרה"ק ר' נח

מלעכאוויטש זי"ע, דאף שראש השנה הוא יום הדין על כל באי העולם, ואין אדם יודע מה יהיה דינו, עכ"ז לא יעלה אפילו במחשבתו שום דבר רע ר"ל, כדי שלא ימשיך עי"ז דינים עליו ח"ו, אלא יבטח בחסדי השי"ת. וע"כ ישמח האדם ביום הגדול והנעלה הלזו מתוך התחזקות גדול בבטחון גמורה, שהקב"ה יגזור דינו לטוב ולרחמים, ובכח השמחה והבטחון בודאי שתצא דינו בחסד ורחמים.

באשר הוא שם

מסופר שפעם אחת ביום א' של ראש השנה לאחר קריאת התורה, נשא הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זי"ע את עיניו למרום ואמר: רבנו של עולם, הנה זה עתה קראנו בתורתך פרשת הגר וישמעאל, ושם כתבת (בראשית כא, יז) 'כי שמע אלקים אל קול הנער באשר הוא שם', וחז"ל למדו מכאן (ראש השנה מז, ב) שאין דנין את האדם אלא לפי מעשיו של אותה שעה 'באשר הוא שם', ואין מתחשבים

ראש השנה אחר הקידוש, שהרה"ק מבארדיטשוב זי"ע היה רגיל תמיד בראש השנה להמליץ טוב על ישראל, ואמר: רבונו של עולם, כל המזל של ישראל נכנס כולו לצרכך, כי מה עושה ישראל כשיש לו פרנסה בריווח, הוא מגדל בנים לתורה, מענג את השבת, פותח את ידו לצדקה וכדומה, וכל עיקר ההוצאות של יהודי הם על מצוות ה', ואם כן למה לא תושיע את ישראל?!

ובזה פירש בנו הרה"ק ר' ישראל מטשארטקוב זי"ע בספר הנ"ל, לבאר מה שאומרים בימים הנוראים בנוסח התפילה, "זכרנו לחיים וכו' וכתבנו בספר החיים 'למענך' אלקים חיים", שהרי כל חיותנו היא 'למענך', שכל ההשפעות הגשמיות הם כדי שנוכל לעבוד את ה' ונחיה למענו.

אין לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים

כלל עם מה שעשה מקודם, או במה שעתיד לעשות אחרי כן.

גם אנחנו בני ישראל עם סגולתך, אין אנו דורשים ממך אלא לדון אותנו לפי מעשינו של עכשיו, הנה נתאספנו כולנו בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, התפללנו ושפכנו שיח לפניך במזמורים ופיוטים שונים, מתכוננים אנו בדחילו ורחימו לשמוע קול שופר כמו שצוית לנו בתורתך, היום אנו ממלאים את רצונך בכל הענינים, ואנו מבקשים ממך אבינו שבשמים כי תדון אותנו היום לפי מעשינו עתה, אל תזכור לנו עוונות ראשונים, ולא תעלה איזה מחשבה שהיא לפני בית דינך, על מה שעתידיים לחטוא למחר ולאהר זמן, אלא תתנהג עמנו כמו שנהגת עם ישמעאל אשר שמעת את קולו 'באשר הוא שם'.

מבקשים להתברך בכל טוב למען כבוד שמו ית"ש

בספר תפארת ישראל מביא, שאביו הרה"ק רבי דוד משה מטשארטקוב זי"ע סיפר בליל

הרה"ק מסאטמאר זי"ע (בדברי יואל לראש השנה אות ס) מפרש

האומר "זכור אזכרנו עוד" הקב"ה
אומר "רחם ארחמנו עוד"

הרה"ק ר' מרדכי מלעכאוויטש
זי"ע אמר עה"פ (ירמיה לא,
יט) 'כי מדי דברו בו זכור אזכרנו
עוד על כן המי מעי לו רחם
ארחמנו נאום ה', כשיהודי אומר
'זכור' נזכרתי בהשי"ת, 'אזכרנו
עוד' היינו כי מעתה ואילך אזכור
יותר שיש בורא עולם, משיב
הקב"ה לעומתו במדה כנגד מדה
'רחם' זה מכבר היו לי רחמים
עליו, אולם מעתה 'ארחמנו' עוד
יותר, ביתר שאת.

הנסיעה מתוך הבכיה

כ"ק אדמו"ר בעל האמרי חיים
מוויזניץ זצ"ל סיפר,
שבהיותו בשנה הראשונה אחר
נישואיו, התגורר אצל חותנו בעיר
ראחמיסטריווקא ברוסיה, ובהגיע
ימי ראש השנה השתוקק לנסוע
אביו הרה"ק האהבת ישראל זי"ע,
שלא היה יכול לוותר על אמירת
'מלכויות זכרונות ושופרות' מיטן
וויזניצ'ן נוסח' (בנוסח הרגיל בבית וויזניץ),
אך מחמת שהיתה זו השנה

דברי הגמרא (פסח מט, ב) על דור
עקבתא דמשיחא, על מי יש לנו
להשען על אבינו שבשמים, ותמוה
וכי דבר זה נתחדש רק מפני ירידת
הדור שצריך להשען על אבינו
שבשמים?! והרי מעולם ועד עולם
לא היתה תקוותינו כי אם על
אבינו שבשמים?! ומבאר כי
בדורות הראשונים היה בית
המקדש קיים, והמזבח והקרבות
מכפרים עלינו, וגם היו נביאים
לישראל, ובדורות שלאחריהם
התנאים ואמוראים גם היו מכפרים
עלינו, והצדיקים שבכל דור ודור,
והעולם נידון תמיד אחר רובו,
והיה אפשר לישראל לצאת זכאי
בדין גם במשפט בית דין של
מעלה, אבל אנחנו דלוננו מאד,
והמלאכים מבית דין של מעלה
אינם משיגים נסיונות בני אדם
ותוקף הגלות, על כן אי אפשר
לנו לצאת זכאים, אלא אם נהיה
נדרונים על ידי השי"ת לבדו, ועל
זה אמרו בעקבתא דמשיחא אין
לנו להשען לזכות במשפט, אלא
על אבינו שבשמים שהוא בעצמו
ישפוט אותנו.

אצלי על שבת קודש אז אומר לכם, והשיב הרה"ק מאליק זי"ע: אשמע אם כדאי הדבר אז אעשה כדברכם.

ואמר לו הרה"ק ממעזבוז: אני יודע על מקום סתר בשמי מרום שאין הבעל דבר יודע לעשות שם מחיצה, ודרך שם נכנסתי, וראיתי שהוא עומד ומקטרג בטענה: רבוננו של עולם הלא בניך חוטאים, ואפילו כשעושים איזה מצוה אינם עושים מחמת שאתה צוית כן, רק עבור עצמם, כדי שתתן להם עבור זה פרנסה וכדומה, ובזאת הטענה גבר ח"ו השמן! והשבתי אני: רבוננו של עולם, הלא מדתך לעשות מדה כנגד מדה, וכיון שהם מתכוונים בעשיית המצוות לטובת עצמם, כמו כן תמלא את רצונם מה שמבקשים ממך, אבל כוונתך תהא עבורך, על דרך הכתוב (ישעיה מ"ח, יא) 'למעני למעני אעשה', והוא מדה כנגד מדה, ובזה גברתי על הבעל דבר, כן שמעתי אחד מנכדי הרה"ק מאליק זי"ע.

הראשונה לנישואיו היו לו כל מיני עיכובים ומניעות, וכששמע שאינו יכול לנסוע לאביו, לקח מחזור והתיישב בחדר אחד לבדו, ואמר שם את סדרי המלכויות וזכרונות ושופרות, 'איך האב מיד גוט גוט אויסגעוויינט, און נאכדעם בין איך ערשט געפארן' (התפללתי בבכיה רבה מאוד, ורק אחר כך נסעתי).

למעני ולמעני אעשה

בספר אמרי יהודה (בערוזאן - פ' כי תצא) מביא, פעם אחת אמר הרה"ק ר' הירש לייב מאליק זי"ע לפני הרה"ק ר' ברוך ממעזבוז זי"ע, אבקש מכם דבר אחד, בראש השנה שעבר ראיתי קטרוג גדול במרום, והבעל דבר עשה מסך המבדיל, ולא היה יכול שום צדיק לבוא לשם להיות מליץ וטוען עבור ישראל, והודיעו לי שאתם הלכתם לפנים מהמחיצה ואמרתם טענה אחת, ובזה נסתרה המחיצה ונתהפך הכל לטובה, לכן אבקש שתאמר לי דבר החכמה שאמרתם, השיב לו הרה"ק ממעזבוז: אם תבטיחו לי שתסעו

בשברון לב נשברים כל המחיצות
והקטרוגים

בספר מזקנים אתבונן (לר"ה) מביא בשם הרה"ק הרמ"ח מסלאנים זי"ע, שפעם אחת בעת שהרה"ק השר שלום מבעלזא זי"ע נכנס בראש השנה לבית הכנסת לתפלת שחרית, ראה ששני אברכים עומדים ומשוחחים ביניהם, צוה הרה"ק לבנו הרה"ק רבי יהושע זי"ע שילך לשמוע מאחוריהם מה הם משוחחים ביניהם, ושמע איך ששופכים את מר לבם אחד לרעהו באמרם: באיזה פנים יכולים אנו לעמוד לפני השי"ת ולהתפלל בימים הנוראים, הלא רחוקים אנו מהשי"ת ונמצאים בשפל המצב וכו'?! וסיפר לאביו מה ששמע, אמר לו השר שלום לבנו: דע דך ששני האברכים הללו בשברון לבבם, שברו והסירו את כל המחיצות והקטרוגים שהיו למעלה בשמים.

וסיפר לו: שהיה קטרוג גדול בשמים על בני ישראל על מעשיהם הלא טובים, ובא מליץ

טוב וטען שהם עושים הרבה צדקה וחסד, וטען המשטין שגם אצל הגוים עושים צדקה וחסד, וא"כ מה יתרונם של בני ישראל בכך?! ובשעה שהאברכים הללו דברו ביניהם בשברון לבם, קפץ המליץ ואמר: אין הכי נמי שהגוים ג"כ עושים צדקה וחסד, אבל השברון לב שיש לבני ישראל אין אצל הגוים, והם תמיד בגיאות וגבהות הלב, והביא לראיה את השברון לב של האברכים הללו, ובוזה ביטל המליץ את הקטרוגים.

בני ישראל מבקשים מהשי"ת שיתן
לנו בהקפה

המגיד מדובנא זצ"ל אמר ביאור נפלא במה שאומרים 'אבינו מלכנו חננו ועננו כי אין בנו מעשים' בלחש, משל למה הדבר דומה, לסוחר פקח שנכנס לבית מסחר שמוכרים בו סחורות הרבה, וכדי שיקבלו אותו כראוי ויתנו לו סחורה טובה, מתנהג ברחבות ובבטחון, מראה באצבעו על הסחורה והכמות שהוא מבקש, בודק את טיבם ואיכותם כנגיד ובעל בעמיו, וכמובן שמיד

אדם, מבאר מה שמבקשים 'שתחדש' עלינו שנה טובה ומתוקה', דלכאורה למה לי כפל הלשון, דאם יהיה שנה טובה, בודאי תהיה מתוקה?! אך באמת מצינו שלפעמים רעה הוא ג"כ לטובה, כמו שאמר נחום איש גם זו על כל דבר רע 'גם זו לטובה', לזאת אנו מתפללים שיהיה שנה טובה 'ומתוקה' רהיינו שלא נצטרך לומר עליו גם זו לטובה, אלא שיהיה בגלוי לעיני בשר שנה טובה ומתוקה.

זכרון האבות רק לטובה ולא לדעה

בשל"ה הק' מדקדק על נוסח אמרינו 'ועקדת יצחק לזרעו היום ברחמים תזכור', דלכאורה מהו פשר תיבת 'ברחמים'?! ומבאר כי עיקר הזכרת יחוס וזכות אבות יש בה מעלה וגם חסרון, דמחד גיסא הרי זה משמש כסניגור, שמזכירים זכות ישנים, ובגלל אבות תושיע בנים, 'ובגלל אבות תושיע בנים', ומאידך גיסא משמש כקטיגור ר"ל, שהיה להם ללמוד ממעשי אבות

מתאספים סביבו כל המשרתים של החנות לספק את משאלותיו. ורק כאשר הכל ארוז ומוכן, קורא הסוחר לבעל החנות בצד, ומגלה לו באזנו בלחש, למעשה אין לו בכיסו מזומנים כלל, ומבקש שיואיל בטובו ליתן לו הסחורה בהקפה, עד שירוויח במכירתם ויוכל לשלם לו, דאם היה אומר זאת מתחילה לא היו שמים על לב לשרתו בכבוד גדול כזו, ומיד היו שולחים אותו מהחנות, ורק על ידי תחבולה זו פעל שישרתו אותו יפה.

והנמשל הוא: בני ישראל מתנהגים כסוחר הלז, בתחילה מזמינים בקול גדול, שנה טובה, רפואה, גאולה, וישועה, רק בסוף אנו אומרים בלחש 'חגנו ועננו', שאנו מבקשים שיתן לנו כל זאת בהקפה, 'כי אין בנו מעשים', שאין לנו 'מזומן' לשלם עליהם, עשה עמנו צדקה וחסד והושיענו.

שנה טובה שהיא מתוקה

הרה"ק ר' יהושע מאוסטראווא זי"ע בספרו תולדות

היראה משקיט את הדין

בשיח שרפי קודש (ערב ר"ה אות יח)
מביא בשם הרה"ק ר' דוב
בעריש מביאלא זי"ע על הפסוק
(תהלים עו, ט-י) 'משמים השמעת דין
ארץ יראה ושקטה, בקום למשפט
אלקים להושיע כל ענוי ארץ סלה',
כי בראש השנה כשמתחילין לתקוע
בשופר, אזי משמיעין על הדין
שמתקיים בראש השנה, וכשנכנס
יראה בלבו של אדם מאימת הדין,
בזה משקיט את הדין, וזהו מאמר
הכתוב 'משמים השמעת דין' בדרך
שמועה בעלמא, ולכך 'ארץ יראה
ושקטה', אבל בראש השנה 'בקום
למשפט אלקים', העצה הוא
להושיע שיצא משפטו לאור ע"י
ענוה והכנעה, וזהו 'להושיע כל
ענוי ארץ סלה'.

למדנו מזה תרתי למעליותא, א'
יראה ואימת ימים הנוראים
משקיט את הדין, ב') ע"י הכנעה
וענוה זוכים בדין.

ולילך בדרכם, לכן מבקשים
'ועקידת יצחק לזרעו היום'
'ברחמים' תזכור', דהיינו שזכרון זו
יהא רק לטובה ולרחמים ולצד
זכות.

להאמין שהכל הוא לטובה

בספר אור ישרים מביא בשם
הרה"ק ר' משה מקאברין
זי"ע, על נוסח אמרינו בתפילת
לראש השנה, 'נאפד נקמה סתרו
יושר עצתו אמונה פעולתו אמת',
'נאפד נקמה' אם כי נראה לעינים
שמעשי הקב"ה הם 'נקמה' ח"ו,
כאשר השי"ת מייסר אותנו
ביסורים, אבל 'סתרו יושר'
פנימיות הדבר הוא טוב, 'עצתו
אמונה' ה'עצה' לזה הוא 'אמונה',
להאמין שהכל הוא חסד,
שהקב"ה הוא מקור הטוב, וכאשר
נאמין באמיתיות שהקב"ה חפץ
חסד הוא, אזי יבין גם הוא
ש'פעולתו אמת' וצדיק וישר הוא
ה'.

תשובה

תיקוני תשובה

וסיפר להרה"ק מצאנו את תיקון התשובה החמור שנתן הרה"ק מקאלאמיא לחבירו.

נענה הרה"ק מצאנו ואמר לו: הסכת ושמע, אסביר לך הענין בדרך משל לעשיר אחד שהחזיק בחנות גדולה שמכר שם סחורה במחיר מוזל, פעם אחת הבחין באשתו בעלת הבית כשהיא קונה עוף אצל המוכרת, וכאשר אמרה המוכרת את המחיר, ביקשה רעייתו שתוריד מן הסכום חמשה ראני"ש. עמד העשיר מן הצד ותמה: הרי אני בעסקי איני רגיל להתמקח על סכום כזה, ומדוע אשתי מתווכחת על חמשה ראני"ש?! לאחר שהתבונן בדבר, הגיע למסקנה כי הצדק עמה, שהרי אם בעלת הבית לא תנהג בדרך זו, וחמשה ראני"ש לא יהיו חשובים בעיניה בניהול ענייני הבית, הרי שכל הבית וכל עשירותם עלולים לרדת לטמיון, כי רק באופן זה יכולים לנהל את צרכי הבית, מאידך בעסקי בחנות

בספר חמדה גנוזה (מהנה"ק ר' סיני מזימגראד ז"ע) מסופר, מעשה בחסיד צאנו אחד ושמו רבי שמשון, שהיה דר בעיר קשאנוב, אשר פגש פעם בידידו והבחין כי הוא שרוי בעצבות גדולה ר"ל, ושאלו לפשר פניו הנפולות, השיב לו הלה כי מחמת מאורע מסוים נכשל בחילול שבת קודש ל"ע, וכאשר הלך להתוודות על כך לפני הרה"ק רבי הלל מקאלאמיא זי"ע, הטיל עליו סדר תיקון תשובה קשה וכבד מאוד, ומחמת אותן קבלות שציווהו לעשות נפל לעצבות. הציע לו רבי שמשון שיתלווה אליו בנסיעתו לצאנו, כדי להציע את הדברים לפני הרה"ק הדברי חיים זי"ע, וכך עשה.

כאשר סיפר האיש להרה"ק מצאנו מה שקרה לו, לא השיבו בחומרה יתירה, אלא נתן לו איזה תיקון קטן וקל, ויצא מן הקודש בשמחה ובטוב לב, לאחריו נכנס ר' שמשון אל הקודש פנימה,

הטובה והזכות, 'האומר אחמא', וגם בשעת החמא גופא חושב 'ואשוב' שעתיד לעשות תשובה, רק כעת להשקיט תאוות גופו הוא ממלא את תאוותו, ואח"כ עוד מעט ואין רשע, אז אין 'מספיקין', אין שום ספק שזה האיש יהיה בידו לעשות תשובה.

הקב"ה יושב ומצפה יותר מאב לבנו ואשה לבעלה

ראיתי מספרים על אחד מוקני ירושלים בשם הרב נחום יואר זצ"ל, שבימים מקדם התגורר ברוסלאנד והיה מרביץ תורה לעדרים, ואחד מבניו נפל בידי הקאמעניסטים ויצא לתרבות רעה ולא רצה להכיר באביו, וגרם בזה לאביו צער ועגמת נפש גדול מאוד.

באחד הימים, למד רבי נחום עם תלמידיו את דברי הרמב"ם בענין התשובה, וזה לשונו: (הלכות תשובה פרק ז הלכה ו) גדולה תשובה שמקרבת את האדם לשכינה וכו', התשובה מקרבת את הרחוקים, אמש היה זה שנאווי לפני המקום,

אם ירצה לעסוק באופן זה, לא יוכל להרוויח כלל, שהרי הקונים יפנו וילכו ממנו, כי הלא כל חגותו מיוסדת למכור בזול, ובכך יגרום לעצמו הפסד רב יותר מהרווח.

וסיים הרה"ק מצאנו ואמר, כמו כן אצלי הוא כדבר הזה, אני הנני כמו הבעל לעסקים האלה, ואצלי יוצאים בזול ובתיקון קל, ורבי הלל הוא כבעלת הבית שמוכרת להנהיג את ביתה בחשבון גדול ובדקדוק מאוד, ובאם לא תלך בדרך זה לא יהיה קיום לבית, כמו כן רבי הלל מוכרת להנהיג ענינים כאלה בדקדוק גדול.

החוטא להשקיט תאוותו ג"כ בידו לעשות תשובה

אין דבר העומד בפני התשובה, ואפילו חטאים אשר עשה בדעת ובכוונה בכדי להשקיט את תאוותו, כמו שפירש הרה"ק מצאנו זי"ע את המשנה (יומא פה, ב) האומר אחמא ואשוב אחמא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה, שהכוונה הוא על צד

משוקץ ומרוחק ותועבה, והיום הוא אהוב ונחמד קרוב וידיד.

שאלו התלמידים: היאך יכול להיות שברגע אחד הכל נשכח כאילו לא קרה כלום, בלי קפידא או כעס, כאילו לא קרה מאומה?! השיב להם ר' נחום: תדעו לכם, אם יבוא בני, ידפוק בדלת ויגיד לי: 'אבא' 'טאטע', התגעגעתי אליך, אבא אני רוצה לחזור, אינכם יכולים לתאר איזה אהבה עזה תהיה לי אליו באותה שעה, למרות התקופה הקשה שעברתי אתו, והצער הגדול שגרם לי הכל יעלם ברגע, ולמה אתם סוברים שהקב"ה לא ישכח לכם ברגע אחד, הרי איתא בתנא דבי אליהו (רבה פרק ל"א) מעיד אני עלי שמים וארץ, שהקב"ה יושב ומצפה להן לישראל, יותר ממה שמצפה האב לבנו והאשה לבעלה, תארו לעצמיכם, אשה אשר בעלה לא חזר לביתו בשעה מאוחרת מאוד, בשתים עשרה בלילה או באחת בלילה, וכל הזמן עומדת וממתינה לו בחלון ואינה מורידה את עיניה לראות האם

כבר חוזר ובא, ועל זה מחדש לנו התנא דבי אליהו, שהקב"ה מחכה לך יותר מזה, הקב"ה משמים השקיף על בני אדם, משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים לראות מתי בני חביבי חוזר אלי?! מתי יחליט לשנות את דרכיו ולהתקרב אלי בחזרה?! והוא הנותן כח וחיות לבני ישראל לחזור למוטב ולהתקרב לה', בכח ידיעה זו שהקב"ה עומד ומחכה לנו בכליון עינים, וידו פשוטה לקבל את השבים בתשובה שלימה.

כר ענין התשובה הוא בקבלה ער
להבא

בספר דרכי הישר והטוב (ח"ב דף כג) מביא בשם הרה"ק רבי צבי הירש מליסקא זי"ע, כי פעם היה בראש השנה אצל הרה"ק רבי צבי הירש מרימאנוב זי"ע, ואמר הרה"ק מרימאנוב בליל ראש השנה קודם הקידוש: די וועלמ מיינט אז תשובה הוא ווער ווייס וואס, תשובה איז נאר, מען זאל אויף זיך מקבל זיין מער גישט צו טוהן וואס מען האט ביז יעצט געטוהן, (העולם סוברים, שתשובה מי יודע

ומסיים בדבר נפלא, שראוי לאדם לשות לבו לזה, ועל כן בעת אשר יאמר בתפלת שמונה עשרה 'השיבנו וכו' והחזירנו בתשובה שלמה וכו' ברוך אתה ה' הרוצה בתשובה, סלח לנו כי חטאנו, אזי יתן אל לבו ויחשוב כי הגה היא השעה האחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה, שהוא ענין הוידוי, ויפה לו שעה אחת זו מכל חיי העולם הבא.

ברגע אחת בתשובה יכול להגיע
למדריגה גדולה

בעין זה פירש הרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע (מובא בספר מעין החכמה פ' משפטים) לבאר מאמר הג"ל יש קונה עולמו בשעה אחת, כי 'שעה' הוא לשון 'פנה', על דרך הכתוב (בראשית ד, ה) 'ואל קין ואל מנחתו לא שעה', דלפעמים ברגע אחת שאדם פונה את עצמו להשי"ת בתשובה בהתלהבות גדולה, הוא בא למדריגה גדולה מאד, ומשיג כל מה שאפשר לו להשיג, וזהו 'יש קונה עולמו

מה היא - היינו שזה קשה מאד - תשובה היא רק לקבל על עצמו לא לעשות את מה שעשו עד עתה), ואמר הרה"ק מליסקא כי דברים הקדושים האלו עשו על העם רושם גדול, ונדמה בעיניהם כאילו נטלו מעל ראשם הר גדול.

תשובה בשעה מועטת

הרה"ק ר' אהרן מזעליחוב זי"ע בספרו אור הגנוז לצדיקים (פ' נצבים) כתב על המשנה (אבות ד, י) 'יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא, וכן אמרו חז"ל (עבודה זרה י, ב) יש קונה עולמו בשעה אחת, ומבאר כי 'שעה אחת' אין פירושו שעות זמניות דווקא (ששים דקות), כי מדת התשובה היא למעלה מסדר זמנים, על כן אפילו 'שעה מועטת' במשמע דהיינו רגע אחת, על כן אמרו חז"ל (קידושין מט, ב) המקדש אשה ואמר לה על מנת שאני צדיק, אפילו היה רשע מקודשת, שמא הרהר תשובה וכו', והרהור תשובה נמשכת רק לרגע אחד.

בשעה אחת', רבפניה אחת שהוא
פונה את עצמו להשי"ת בתשובה,
הוא משיג עולמו, כל מה שאפשר
לו להשיג.

מחילת עוונות

עליו, נתרצה מאיר ונסע עם
הרה"ק לרוזין, והרה"ק נתן לו כל
הצטרכויותיו כאשר הבטיחו וגם
החזירו בתשובה.

פעם הבחין הרה"ק מרוזין שהוא
עצוב ופניו לא היה לו עוד,
שאל אותו: מאיר בני, על מה
ולמה נעצבת כל כך?! אם על
חטאך שחטאת, הרי תשובה
מועיל! ענה מאיר ואמר: מדוע
לא אתעצב אל לבי, על אשר
חטאתי כל כך הרבה, וגם לאחר
שחזרתי בתשובה, חזרתי וחטאתי,
לכן אינני יודע אם אתקבל עוד
בתשובה, אמר לו הרה"ק מרוזין:
מאיר, הן אומרים עליך שהנך
'עילוי' ולמדן גדול, על כן איש
לך בדרך הלומדים.

הנה בתפלת ראש השנה אנו
אומרים, 'כי אתה סלחן
ומחלן לשבטי ישרון', ולכאורה

סלחן ומחלן - אפי' אם חטא פעמים
הרבה וחזר בתשובה

ולא יפול האדם ביאוש, שהרי
כבר עברו עלי שנים הרבה
אשר עשיתי תשובה בימים
הנוראים, ואח"כ חזרתי ונפלתי
בידי חטאים, ובודאי שנסגרו לפני
שערי התשובה, אין זה נכון, כי
הקב"ה הוא רחום וחנון ומרבה
לסלוח, גם אם חטא הרבה פעמים
אפילו אחרי עשותו תשובה.

וכפי המסופר על הרה"ק מרוזין
זי"ע, שהיה פעם בעיר
אודיסא, על פי פקודת הרופאים
שציוו עליו לרחוץ בים, ונודע לו
שמתגורר שם נכדו של הגה"ק ר'
יעקב עמדין זי"ע ושמו מאיר,
שהיה תלמיד חכם ובן עליה, ויצא
לתרבות רעה ח"ו, וחי חיי צער
ודחק, הרה"ק מרוזין הזמינו שיבוא
לגור עמו ברוזין וכל הצטרכויותיו

שיחת התעוררות לפני ראש השנה, ובין דבריו אמר: האדם בא לפני הקב"ה בערב ראש השנה, ומשיח לפניו את לבו ואומר: אני בא אליך בערב ראש השנה, ומבקש ממך שתסלח לי על כל עוונותי ופשעי, והקב"ה יכול לענות: מדוע אמחל לך?! והרי כל השנה אתה דבוק בתאוות רעות ומתנהג נגד רצוני, למה שאמחל לך?!

אבל יש דבר אחד שבו אפשר לפייס את הקב"ה ולרצותו שימחל, שאם האדם מוותר לחברו שחטא כנגדי, שמעביר על מידותיו, ודן אותו לכף זכות ומוחל לו על כל הרעה שעשה לו ומרחיק את השנאה מלבו, ומכניס בקרבי אהבת ישראל, אז הדברים קל וחומר, שאם בשר ודם קרוץ מחומר מוחל לחברו, אזי הקב"ה בוודאי צריך למחול לו, אם אני העברתי על מידותי ודנתי לכף זכות והייתי רחמן, בוודאי אבי שבשמים, הרחמן האמיתי, תרחם עלי ותמחול לי על כל מה שחטאתי ופשעתי נגדך. (דיבורי אמנה ח"ג)

צריך להבין הלשון 'סלחן ומחלן' מדוע אין אומרים 'כי אתה סולח ומוחל'?! וביאור הענין הוא, דהנה בגמרא (בבא מציעא לה, א) דרשו את הכתוב (שמות כג, ה) 'רובין תחת משאו וגו' עזוב תעזוב עמו', 'רובין' ולא רבצין, ורש"י מפרש מהו 'רבצין', הרגיל בכך. מכאן רואים שעל ידי חוספת הנו"ן בסוף התיבה, ניתוסף בה כוונה חדשה, וזה מורה על פעולה תמידית מתוך רגילות ורציפות, דהיינו 'רובין' פירושו שרובין רק לפעמים, 'רבצין' פירושו שתמיד רובין.

ולפי זה אילו היינו אומרים 'סולח ומוחל', היה פירושו כשאדם חוטא רק לפעמים אז מוחל לו הקב"ה, אבל 'סלחן ומחלן' פירושו, שגם אם אדם חוטא הרבה פעמים וחוזר בתשובה שלימה, הרי גם אז מוחל לו הקב"ה, שהרי הוא 'סלחן ומחלן' תמיד, שרגיל בזה.

המוחל ומוותר לאחרים הקב"ה מוחל ומוותר גם לו

הגה"ק בעל החפץ חיים זצ"ל דרש פעם לפני תלמידיו

מגודל החורבן נחשבים כל העבירות
כשוגגים

בעבודת ישראל (לשבת תשובה)
מפרש לשון הכתוב
(הושע יד, ב) 'כי כשלת בעונך',
שרומו על הצרות וזמן החורבן
שאו כולנו כשכורים ומשוגעים
מכובד החורבן והצרות ורדיפות
מיום אל יום, עד שנחשב לפני
הבורא ב"ה כל העוונות בית
ישראל כאלו עשו שוגגים, וזה 'כי
כשלת בעונך', 'כשלון' לשון שוגג,
ואמר הנביא לרמו להם לאהבת
התשובה, אפילו דקיי"ל (יומא פו, ב)
כי התשובה מיראה מהפכת
הזדונות לשגגות, מכל מקום כיון
שעל ידי הצרות בלאו הכי נחשבו
הזדונות כשגגות, ממילא כששב
ומתחרט עליהם לפני הבורא ב"ה,
הוא ברוב חסדיו מהפכם לזכויות,
וריה ניחוח לה', ויזכה להיות כסא
ומרכבה לה'.

מליצה ישרה על בני ישראל שקיבלו
התורה

הרה"ק מסאטמאר זי"ע בדברי
יואל (לראש השנה אות ס"ב)

מביא מה דאיתא במדרש (פתיחתא
לרות ס"א) עתידין שרי אומות העולם
לקטרג על ישראל ולומר, רבון
העולמים אילו עובדין עבודה זרה
ואילו עובדין עבודה זרה וכו',
אותה שעה סניגורן של ישראל
משתתק, הדא היא דתימא (דניאל
יב, א) 'ובעת ההיא יעמוד מיכאל',
מהו 'יעמוד'? משתתק! אמר לו
הקב"ה, נשתתקת ואין אתה מלמד
סניגוריא על בני, חיך שאני מדבר
בצדקה ומושיע את בני, באיזו
צדקה?! בצדקה שעשיתם את
עולמי על שקבלתם את תורתי,
שאלו לא קבלתם את תורתי
הייתי מחזיר אותו לתוהו ובוהו.

והוא פליאה עצומה, מדוע באמת
נשתתק מיכאל ולא מצא
כדי מדתו ללמד סניגוריא על בני
ישראל ולהמליץ טוב עליהם
כדרכו בכל עת, עד שיתגלגלו
רחמיו של הקב"ה בעצמו להזכיר
זכותם שקיבלו את התורה?!

ומבאר כי שתיקתו של מיכאל
היתה לטובתן של
ישראל, דהנה נבואה זו מיירי
באחרית הימים בעקבתא דמשיחא

המקטריגים ויצאו ישראל זכאים
בדינם.

ובזה ממשיך לבאר מה שיסד
הפייטן בתפילת מוסף,
'באין מליץ יושר מול מגיד פשע',
כי כאשר אין די זכותים להמליץ
יושר בעדינו מול המקטרג המגיד
פשע, ואפילו סניגורן של ישראל
מיכאל השר הגדול יעמוד
וישתתק, אזי 'תגיד ליעקב',
שהשי"ת בעצמו יגיד מליצה
ישרה, 'דבר חוק ומשפט', היינו
זכות שקיבלו ישראל את התורה
הקרויה חוק ומשפט, ובכח זה
'וצדקינו במשפט המלך המשפט'.

אשר הזדונות רבו למעלה ראש,
והמקטריגים עומדים על ישראל
להסמין עליהם, ומיכאל השר
הגדול אין בידו די זכותים להשתתק
פי המקטריגים, ולכן בכוונה תחלה
הוא משתתק, מכיון שידוע
שכאשר יראה הקב"ה כי אזלת יד
ואפס עצור ועזוב, שאין מליץ יושר
מול מגיד פשע, אזי יעמוד הקב"ה
בעצמו להמליץ טוב בעדם, בכח
הצדקה שעשו בני ישראל עם
עולמו במה שקבלו את התורה,
ובעת אשר הקב"ה מדבר טוב
לעמו, מי יהין בנפשו לקטרג
וללמד חובה, ויסכר פי כל

תפילה

השכינה כנ"ל, אך ביום ב' צריך
כל אחד מבני ישראל לזכור כללות
ישראל, לעורר רחמים עליהם,
להשפיע להם כל טוב וחסד.

וזהו שכתוב (מלאכי ג, טז) 'אז נדברו
יראי ה' איש אל רעהו ויקשב
ה' וישמע ויכתב בספר זכרון לפניו'
וגו', דהיינו שהמתפלל על רעהו,

להתפלל איש על חבירו

בתפארת שלמה (לראש השנה)
מבאר הטעם שנקרא
ראש השנה 'יום הזכרון', כי ראש
השנה הוא ב' ימים, ביום א' דינא
קשיא, וביום ב' דינא רפיא, ומפני
כן ביום א' העיקר להתפלל עבור
כבוד הבורא על צער גלות

יעלה זכרוננו לפני ה', ויתקבל תפילתנו לרצון.

וזהו שכתוב (בראשית ה, א) 'ויזכור אלקים את נח ואת כל החיה ואת כל הבהמה אשר אתו בתיבה', דהנה 'תיבה' היא לשון 'דיבור', ר"ל מחמת שהיה לו רחמנות אף על הבהמות והחיות להתפלל עליהם, לכן עלה זכרוננו לפני הקב"ה, ומכל שכן מי שזוכר את חבריו בתפלתו, בוודאי זהו רצונו של הקב"ה.

לכן ראש השנה נקרא 'יום הזכרון', שמחוייב כל אחד ואחד לזכור להתפלל איש על חבריו. וזהו שכתוב אצל השונמית שאמרה (מלכים ב, ד, יג) 'בתוך עמי אנכי יושבת', פי' בתוך אבנתא דלבא, כי כל הלכבות דורש ה', כאשר כולם מתייחדים כאחד להתפלל כל אחד על חבריו, ולזה הוא 'יום הזכרון'.

תפילת הציבור

בספר מזקנים אתבונן (לר"ה) מביא בגודל כח 'תפילה בציבור',

ובמה שמאחלים אחד לרעהו בראש השנה ובעשי"ת בידידות ברכת 'לשנה טובה', שמעתי בשם הגה"ח רבי משה מידנער זצ"ל, שפעם אחת באו אליו עם ילד חולה שיתפלל עליו לרפואה, וצוה שיושיבו את הילד ליד פתח המקוה בערב שבת, וכאשר עוברים שם מאות יהודים, ולבקש מכל אחד מהם ברכה עבור הילד, ולא ימלט שלא יהיה ביניהם אחד שברכותיו יעשו רושם למעלה.

הרי לנו שמברכתם של ישראל נעשה רושם למעלה בשמים, ועל כן ראוי לאחל איש את רעהו בברכת 'לשנה טובה' מעומקא דלבא, שמא יזדמן לו עת הכושר ועת רצון שיתקבלו ברכותיו של אחד מהם, ובזכותו יתברך בשנה טובה ומבורכת.

תקנו להתפלל ולא להוסיף בלימוד

בספר אמרי קדוש מביא בשם הרה"ק ר' אורי מסטרעליסק זי"ע שאמר: ראינו גודל מעלת התפלה, שלא תקנו הקדמונים שיוסיפו בראש השנה

בלבו לפי מדרגתו אם מעט אם הרבה, העיקר שיהיה עד שתמליכוני עליכם.

אפשר לבקש כל טוב כדי שתתרבה
כבוד שמים

בשפתי צדיק (לר"ה אות ב) מדקדק
על התפילה 'ובכן תן
כבוד לעמך' וכו', ולכאורה תימא
למה לנו כבוד, הלא אדרבא
חכמינו ז"ל משבחים מאוד לבורח
מן הכבוד?! אכן הכוונה על כבוד
השי"ת שיתרבה על ידי ישראל,
ועל דרך זה יכולין לבקש כל טוב
עבור ישראל, כאשר אין הכוונה
אלא כדי שיתרבה כבוד שמים על
ידי זה, ובאופן זה בנקל לפעול כל
טוב בעולם הזה, כאשר כל כוונתו
אינו רק לכבוד השכינה.

המבקש גשמיית כדי שיוכל לעבוד את
ה' אין עליו קטדוג

בספר אור החכמה (אות קסב) כתב,
שמעתי בשם הרב ר' הרצל
קאפל'ס ששמע מפי קדשו של
הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע על
הפסוק (תהלים קיט, צא) 'למשפטך

ויום הכיפורים בלימוד יותר מכל
השנה, כגון: גמרא או רמב"ם או
שאר ספרים, רק תיקנו דבר אחד,
שיוסיפו להתפלל.

ע"י הדיבור ימליכו את הקב"ה

בבית אברהם (לר"ה) מבאר דברי
הגמרא (ראש השנה טז, א)
אמרו לפני מלכויות כדי
שתמליכוני עליכם, על דרך פירוש
הפסוק (תהלים קטז, י) 'האמנתי כי
אדבר', שהאמונה מתחזקת בלב
ע"י שמרבים בדיבור בענייני אמונה.
וזהו 'אמרו' לפני מלכויות, דהיינו
בדיבור, שעי"ז תתחזק בלבכם
המלכתו של הקב"ה, ועל ידי זה
'תמליכוני עליכם'.

ומוסיף עוד, דהנה מצינו בגמרא
(ראש השנה לב, א) כמה
שיטות לגבי אמירת פסוקי
המלכויות בתפילת מוסף של ראש
השנה, יש אומרים שצריך לומר
עשרה פסוקים, ויש אומרים
שצריך לומר שלשה פסוקים, ויש
אומרים שאם אמר 'בתורתך כתוב
לאמר' וגו' יצא, היינו שכל אחד
ואחד צריך לחזור בפה עד שיקבע

עמדו היום כי הכל עבדיך, הפירוש הוא כך, 'למשפטיך עמדו היום', שאם רוצים פרנסה או מנוחה כדי שיוכלו לעבוד את השי"ת, אז משפטו הוא, 'כי הכל עבדיך' שגם היצר הרע נעשה כמו עבד ה', ואינו יכול לקטרג עוד על בקשה כזה, שהרי האדם אינו מתכוון בשביל עצמו כלל, רק למענו של הקב"ה.

תקיעת שופר

המגיד ממעזריטש זי"ע לא היה תוקע בעצמו, כי אם הרה"ק רבי מנחם מענדל מוויטעפסק זי"ע היה תוקע, והמגיד זי"ע היה מקריא את התקיעות, ואף קודם הסתלקותו שהיה חולה ברגליו כמה שנים, היה מקריא מחדר שלו.

פעם אחת לא היה הרה"ק מוויטעפסק על ראש השנה במעזריטש, וציוה המגיד ממעזריטש להרה"ק מבארדיטשוב זי"ע שהוא יתקע, והומין את עצמו לכך, והלך ביראה ובפחד ורעש גדול כדרכו, ותיכף כשקרא לפניו תקיעה ראשונה ראה אורות גדולים ונתעלף, אמר המגיד: לא ידעתי מה היה לו, והלא מענדל רואה יותר ואינו מפחד כל כך?!

החווה מלובלין תקע חביתין מלאים דינרי זהב

בספר חקל יצחק (פרשת ראה) מביא ששמע מאביו הרה"ק האמרי יוסף מספינקא זי"ע, שפעם אחת כאשר הרה"ק החווה מלובלין זי"ע הלך לתקוע בראש השנה, נעמד הברדחן שלו רבי מרדכי ראקאווער ז"ל בדרך הליכתו, ושאלו: מה יתקע רבינו?! והשיב לו: מה רצונך שאתקע?! השיב הברדחן: שיתקע 'חביתין' (חביות) גדולים מלאים דינרי זהב לישראל, ואמר לו הרה"ק שכן יעשה!

התקיעות של הרה"ק מבארדיטשוב

בספר שבחי בעל שם טוב (דף קנ"ז) מסופר, שהרה"ק

לקיים מצוה הזאת בבחינת רחמנא
אמר תקעו, ולא זולת.

והוכרחו ליתן התקיעות לאדם
אחר שלא יראה ולא יפחד.

ביטול הדינים בטבילה קודם התקיעות

קול דממה דקה ישמע

בספר אהלי שם מסופר שהרה"ק
מבארדיטשוב זי"ע היה
אצל המגיד מקאזניץ זי"ע, שאלו
המגיד מקאזניץ: מתי עומד מעלת
כבודו להתפלל?! השיבו הרה"ק
מבארדיטשוב: שמתאחר הוא
בתפלתו, ובפרט בימים הנוראים
בראש השנה ויום הכפורים אשר
צריכים הכנה גדולה לקדושת
הימים, אמר לו המגיד: 'איך מאך
דאס פריהער פארטיג' (אני מסיים את
התפילה מוקדם), אמר לו הרה"ק
מבארדיטשוב: 'וועל איך אייך
ווייזן דאס איך וועל אי"ה פריהער
שופר בלאזן פון אייך' (א"כ אראה
לכם שאני אתקע בשופר קודם שאתם תקעו).

כשהגיע יום ראש השנה, והמגיד
מקאזניץ החל להתכונן
לתקיעת שופר, הרגיש כי יש
למעלה משטינים ומקטריגים,
ועסק הרבה בעבודתו הקדושה
וביחודים נוראים בכדי להמתיק

הרה"ק מקאצק זי"ע כיבד את
תלמידו הרה"ק ר' יחיאל
מאיר מגוסטינין זי"ע להיות בעל
תוקע בבית מדרשו, אבל התקיעות
עלו לו בקושי רב ובדוחק גדול,
אחרי התפילה, ניגש אליו הרה"ק
מקאצק ואמר לו: ישר כוחך,
היטבת לתקוע! והוסיף והמליץ
עליו את דברי הפייטן בתפילת
'ונתנה תוקף', 'ובשופר גדול
יתקע', כלומר אדם גדול התוקע
בשופר, אפילו אם 'קול דממה
דקה ישמע', בכל זאת 'מלאכים
יחפזו וחיל ורעדה יאחזו'.

כוונת תקיעת שופר

פעם בא אל הרה"ק החתם סופר
זי"ע בעל התוקע, שמו היה
ר' שמואל דייטש, וביקש ממנו
שילמדוהו כוונות התקיעות, פתח
לו החומש והראה לו באצבעו על
הפסוק (במדבר כט, א) 'יום תרועה
יהיה לכם', ואמר לו שצריך לכוון

לא תיסע אתנו ללובלין, כי יש שם דוחק גדול ויכולים לרמוס אותך, ועוד כי בבואך אתי מוכרח אני כל הזמן להשגיח עליך, ותהא כל תפילתי בראש השנה מבולבלת, ולכן תישאר הפעם בבית.

הילד לא ענה לו כלום, וכאשר כל החסידים וגם הרה"ק מלעלוב ישבו על העגלה, אז קפץ איציקל ותלה את עצמו על דף אחד שיצא מאחורי העגלה ונסע אתם בדרכם, ואף אחד לא ידע מכך כלל, ורק כשהגיעו באמצע הדרך למקום מנוחה, וירדו כולם מן העגלה, הבחינו בו ולקחו אותו בתוך העגלה.

בבואם ללובלין, אמר לו הרה"ק מלעלוב שכיון שיש כאן דחיפות עצומות, ולא יוכל למצוא אותו בין המון האנשים, על כן צוה אותו שתמיד יחזיק עצמו חזק באבנט שלו, וכך יהיה צמוד אליו תמיד.

ביום א' של ראש השנה אחרי תפילת שחרית יצא החוזה

הדינים, ומחמת העבודה הגדולה במסירת נפשו נתעייף ונרדם, בחלומו ראה שעומד בשמים, ורואה שיש קטרוג גדול ר"ל, פתאום שמע קול שובר ארזים ובוקע חלונות הרקיע, שאל המגיד: מה זה ועל מה זה?! השיבו לו: שהרה"ק מבארדיטשוב הולך עכשיו למקוה לטבול קודם תקיעת שופר, ובזה מבטל כל הדינים, כשהקיץ המגיד מתרדמתו אמר: אם כן הדבר, מוכרחים אנו להמתין עד שהרב מבארדיטשוב יתקע בשופר, ובזה יהיה כבר נקל לפגינו לתקוע בשופר.

הקב"ה קרוב ואינו מעיד לדעה

הרה"ק ר' דוד מלעלוב זי"ע לקח לביתו לגדל ילד קטן שקראו לו 'איציקל', הלא הוא הרה"ק רבי יצחק מווארקא זי"ע שגתייתם מאביו ואמו וגידלו וחינוכו כבנו, כשהגיע ערב ראש השנה כאשר חסידי הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע שכרו עגלה לנסוע לרבם, נפרד הרה"ק מלעלוב מהילד, ואמר לו 'איציקל' אתה

לרעה, ואיני מבין למה גם לרעה
 יפסול, שאלו החוזה מלובלין: האם
 יש לך איזה תירוץ על זה?! ענה
 הילד: כי קרוב שמעיד לרעה על
 קרובו הוא בכלל לא בן אדם,
 והכתוב אומר (דברים יט, יז) ועמדו
 שני 'האנשים', שהעדים צריכים
 להיות אנשים, מיד נתלהב החוזה
 מלובלין ואמר: מי לנו קרוב כמו
 השי"ת, ובוודאי שלא יוכל
 להעיד עלינו שום רעה, ומיד
 נכנס לתקיעת שופר.

תוכחה ממתיק הדינים כשופר

הרה"ק מהר"י מבעלזא זי"ע אמר
 לפרש הכתוב (ישעיה נח, א)
 'כשופר הרם קולך', שנרמז בזה
 דכמו שקול השופר ממתיק
 הדינים, כך ע"י דבורי תוכחה
 ממתקין את הדינים והעונות
 מתכפרים.

הקב"ה יעזור שבני ישראל יתברכו
 בכתיבה וחתימה טובה, א
 גוטן יאר און א פרייליכן יו"ט!

מלובלין מביהמ"ד, ולא חזר
 לתקיעות, וחיכו עליו זמן רב למאד
 ועדיין לא הגיע, והדבר עורר דאגה
 רבה בין החסידים, עד שקבעו
 ואמרו שרבי דוד מלעלוב יכנס אל
 הרבי, וישאל אותו למה אינו נכנס
 לביהמ"ד לתקיעת שופר?!

גם הילד איציקל נכנס עם הרה"ק
 מלעלוב ואחז באבנטו, אבל
 החוזה מלובלין לא הפנה את
 ראשו לתלמידו כלל, רק שאל את
 הילד איך קוראים לו?! וענה
 שקוראים לו 'איציקל'! שאלו
 החוזה: ואתה לומד משהו?! ענה:
 שהוא לומד הסוגיא שקרוב פסול
 לעדות, שאלו החוזה מלובלין:
 למה הוא פסול?! ענה הילד: שכן
 הקרוב יכול להעיד שקר, כי רוצה
 לעשות טובה לקרובו, שאל אותו
 החוזה: האם הכל מובן לו כאן,
 או האם יש לו קושיא בגמרא?!
 ענה הילד: שבאמת קשה לו על
 מה שאמרו קרוב פסול לעדות בין
 אם אמר לטוב ובין אם אמר

כס"ד

אתה זקוק לישועה ? שירובים? רפואות? פרנסה?

האלמנות והיתומים בבית שמש הם התשובה לזה!
תשמח את לבבם של 720 נפשות של היתומים והאלמנות בעיר בית שמש
והקב"ה ישמח את שלך בכל מילי דמייבב

ארגון לחמי מרדכי

שעומד תחת נשיאות הגה"צ רבי מאיר איתמר רוזנבוים שליט"א

שולחים מדי שבת בשבתו חבילות גדולות של בשר, ודגים, חלות, דיפס, מזונות,
קוגלדעך, ממתקים ומתנות עבור היתומים וכו' עד לפתח ביתם של

**720 נפשות של אלמנות ויתומים
בעיר בית שמש**

זכות חבילה
לאלמנה ויתומים לשנת
\$250

24 שעות במתן בסתר האט ליינ - 845-286-1007

או ע"י הקוויקפעי
3875090@gmail.com

או ע"י דאנרס פאונד OJC פלעטשער וכו' וכו'
LACHMEI MORDCHAI Tax I.D.# 87-1279722

אשריר בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא